

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди:

№ БД – 5111400 – 3.05

2017 йил “18” 08

Олий ва ўрта махсус таълим
вазирлиги

2017 йил “24” 08

ЎҚИШ ВА ЁЗИШ АМАЛИЁТИ

ФАН ДАСТУРИ

Билим соҳаси:	100000 – Гуманитар соҳа
Таълим соҳаси:	110000 – Педагогика 120000 – Гуманитар фанлар
Таълим йўналишлари:	5111400 – Хорижий тил ва адабиёти (тиллар бўйича) 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиш (роман-герман филологияси)

Тошкент – 2017

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2017 йил “24” августдаги “603”-сонли буйруғининг 2-илоvasи билан фан дастури рўйхати тасдиқланган.

Фан дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашининг 2017 йил “18” августдаги 4-сонли баённомаси билан маъқулланган.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетида ишлаб чиқилди.

Тузувчилар:

А.Носиров	– Халқ таълими вазирлиги Умумтаълим муассасаларида ўқув-методик жараёнларни ривожлантириш бош бошқармаси бошлиғи, ф.ф.д.
С. Иргашева	– ЎзДЖТУ, катта ўқитувчи.
К. Алимова	– ЎзДЖТУ, катта ўқитувчи.
Я. Абдураимова	– ЎзДЖТУ, катта ўқитувчи.
Н. Эшонқулова	– ЎзДЖТУ, ўқитувчи.

Бош маслаҳатчи:

Род Болайто	– Буюк Британия, Норич тил ўқитиш институти

Тақризчилар:

И.Зокиров	– Республика Таълим маркази директори
(кадрлар истеъмолчиси).
И.Жўраева	– ЎзМУ, Хорижий филология факультети декани, ф.ф.н.,
доцент.
У.Азизов	– ЎзДЖТУ қошидаги РИАИМ директори.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети Кенгашида кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2017 йил “28” июндаги 5-сонли баённома).

I. Ўқув фанининг долзарблиги ва олий касбий таълимдаги ўрни

Ўқиш ва ёзиш амалиёти фани талабаларга ўрганилаётган чет тилида ўқиш ва ёзиш маҳоратини ўргатишни назарда тутди. Мазкур фан доирасида талабалар Европа Кенгашининг “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари: ўрганиш, ўқитиш ва баҳолаш” тўғрисидаги умумэтироф этилган халқаро меъёрлари (CEFR) га кўра B1 ва C1 даражага мос келадиган мавзуларга оид турли матн турларини ўқиб, мазмунини тушунишлари ва турли матнларни ёзишни ўрганадилар. Шунингдек, 4 курс талабаларига битирув малакавий ишларини ёзиш, илмий ишни бошлаш босқичлари, ёзиш услубларини тўғри қўллаш ва илмий матнни таҳрирлаш ўргатилади. Ушбу фан ўз таркибида уч модулни – “Ўқиш”, “Ёзма нутқ амалиёти” ва “Илмий ёзув” модулларини мужассамлаштирган. Ўқиш ва ёзиш амалиёти фани 1-8 семестрлар давомида ўқитилади.

II. Ўқув фанининг мақсади ва вазифаси

Мазкур фаннинг мақсади талабаларнинг B2-C1 даража талабига жавоб берувчи матнларни ўқиб, тушунишлари ва турли мавзуларга оид матнларни ёза олиш маҳоратига эга бўлишлари ва эгалланган ўқиш ва ёзиш кўникмаларини касбий ва илмий фаолиятда эркин қўллай олишларини таъминлашдир. Фаннинг асосий вазифаси умумэтироф этилган халқаро меъёрларга кўра талабаларнинг ўқиш ва ёзиш кўникмаларини C1 даражага етказиш, шунингдек, илмий тадқиқот иши ёзишнинг бошланғич малакасини шакллантириш ва такомиллаштиришдир.

Фан бўйича талабаларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйидаги талаблар қўйилади. **Талаба:**

- ўрганилаётган асосий чет тилини Умум Европа стандартларига кўра C1 даражада ўзлаштириши;
- ўрганилаётган чет тилида ўқиш ва ёзиш кўникмаларини эгаллаши;
- тушуниш ва муҳокама қилиш учун босқичма-босқич турли матн турлари билан ишлаш усуллари тўғрисида **тасаввурга эга бўлиши**;
- ўз фикр ва мулоҳазаларини лингвистик курс мавзуларидан келиб чиққан ҳолда ёзма равишда аниқ ва мантиқий баён этиши;
- матнни тушуниш мақсадида турли стратегияларни **билиши ва улардан фойдалана олиши**;
- битирув малакавий ишини ёзиш, илмий ишни олиб бориш босқичлари, ёзиш услубларини тўғри қўллаш ва илмий матнни

тахрирлаш борасида етарли билим ва кўникмаларга эга бўлиши керак.

III. Асосий қисм (амалий машғулотлар)

1 –Модул. Ўқиш модули

1 курс давомида

Матн турлари (ўқиш учун соддароқ оригинал матнлар)

- таомномалар, рецептлар;
- жадваллар;
- кичик ҳикоялар;
- гороскоплар;
- шахсий хатлар;
- кундаликлар;
- информацион буклетлар, брошюралар (фильмлар, кўргазма ва хоказолар ҳақида), сайёҳлик йўриқномалари;
- журнал мақолалари (машҳур шахслар билан суҳбатлар, гороскоплар);
- янгиликлар баёни;
- таниш мавзуларга оид қисқа газета мақолалари;
- шеърлар;
- интернет матнлари (блоглар);
- эълонлар (грантлар, саёҳат манзиллари ҳақида);
- кўлланмалар/инструкциялар (техник воситалар, асбоблар учун);
- қомусий мақолалар;

Ўқиш мақсадлари

- экстенсив ўқиш (бадий ўқиш)
- интенсив ўқиш (маълумот учун ўқиш)

Ўқиш стратегиялари

- асосий фикрларни англаш\билиш учун ўқиш;
- ғояни билиш учун ўқиш;
- махсус маълумотни олиш учун ўқиш;
- сўзларнинг контекстдаги маъносини топиш;
- диққат билан ўқиш;
- кўз югуртириб ўқиш;
- тез ўқиш

Ўқиш жараёнида учрайдиган муаммоларни аниқлаш ва уларни тузатиб бориш

- паст овозда ёки овоз чиқариб ўқиш;
- ҳижжалаб ўқиш;
- такроран ўқиш;
- юзаки ўқиш;
- луғатларга тез –тез мурожаат қилиш.

2 курс давомида

Ўқиш модули бўйича кейинги курсда ўтиладиган тахминий мавзулар биринчи курс мавзулар мазмунига ўхшаш бўлсада, бу курсларда асосий эътибор ушбу мавзуларнинг чуқур ва батафсил ўрганилишига қаратилади.

Матн турлари (оригинал матнлар)

- таомномалар, рецептлар;
- жадваллар, шакллар;
- кичик ҳикоялар;
- гороскоплар;
- шахсий хатлар;
- кундаликлар;
- инфор­ма­цион буклетлар, брошюралар, (фильмлар, кўргазма ва ҳоказолар.), сайёҳлик йўриқномалари;
- журнал мақолалари (машҳур шахслар билан суҳбатлар, гороскоплар);
- янгиликлар баёни;
- таниш мавзуларга оид қисқа газета мақолалари;
- шеърлар;
- интернет матнлари (блоглар);
- эълонлар (грантлар, саёҳат манзиллари ҳақида);
- йўриқномалар (техник воситалар, асбоблар учун);
- энциклопедик мақолалар.

Ўқиш мақсадлари

- экстенсив ўқиш (бадий ўқиш)
- интенсив ўқиш (маълумот учун ўқиш)

Ўқиш стратегиялари

- асосий фикрларни англаш\билиш учун ўқиш;
- ғояни билиш учун ўқиш;
- махсус маълумотни олиш учун ўқиш;
- сўзларнинг контекстдаги маъносини топиш;
- диққат билан ўқиш;
- кўз югуртириб ўқиш;
- тез ўқиш.

Ўқиш жараёнида учрайдиган муаммоларни аниқлаш ва уларни тузатиб бориш

- паст овозда ёки овоз чиқариб ўқиш;
- ҳижжалаб ўқиш;
- такроран ўқиш;
- юзаки ўқиш;
- луғатларга мурожаат қилиш.

3 курс давомида

Матн турлари (имкон даражасида аутентик, оригинал матнлар, касбга йўналтирилган материаллар)

- газета ва журналлардаги мақолалар (янгиликлар, маърузалар, катта ҳажмдаги мақолалар, халқаро илмий журналларда ўрганилаётган чет тилида чоп этилган мақолалар);
- таҳлил баён этилган қисқа маълумотлар;
- шеърлар;
- асарлардан келтирилган парчалар;
- интернет матнлари (блоглар, вебсайтлар);
- қўлланмалар, инструкциялар (техник восита ва асбоблар учун);
- энциклопедик мақолалар;
- профессионал мавзулардаги мақолалар (чет тили ўқитиш, ўқитиш муаммолари, методлари, ўқитиш тизимидаги янгиликлар ёритиладиган журналларда берилган мақолалар);
- маърузаларда келтириб ўтилган ғояга нисбатан билдирилган фикрлар ва муҳокама қилинган ҳисоботлар

Ўқиш мақсадлари

- экстенсив ўқиш (бадий ўқиш)
- интенсив ўқиш (маълумот учун ўқиш, тушуниш учун ўқиш)
- тайёрланган дарс режаларининг муайян контекстга мувофиқлигини баҳолаш;
- маълум контекст учун дарс режасини тузиш

Ўқиш стратегиялари

- хулоса яшаш, “қаторлар ораси” маънони англаш
- тез ўқиш
- хулоса қилиш ва ёзма баён этиш
- муаллиф фикрини ёқлаш ёки инкор қилиш ва уни асослаш;
- таҳлил қилиш;
- синтез қилиш;
- ўқиш сифатини аниқлаш

Ўқитиш методикаси

- амалий вазифалар;
- долзарб мақолалар муҳокамаси;
- турли жанрдаги матнларни таҳлил қилиш;
- интернет матнлари билан ишлаш;
- ўқиш кўникмасини баҳоловчи тестлар;
- мустақил ўқиш.

2-Модул. Ёзма нутқ амалиёти модули

Ёзма нутқ амалиёти модули 1-6 семестрлар давомида ўқитилади. Биринчи курс якунида талабалар CEFR талаблрига кўра ёзиш кўникмаларини B1(+) даражада эгалласалар, 3-курс якунига келиб CEFR B2-C1 даражаси талабига жавоб берувчи турли матнларни ёза олиш маҳоратига эга бўладилар.

1 курс давомида

- табриқномалар ва таклифномалар;
- шахсий маълумотномалар, анкета саволлари;

- содда хатлар, эслатмалар, қайдлар;
- воқеа-ҳодиса, одамлар ва предметлар тасвирига бағишланган хатлар, матнлар;
- e-mail, интернет форумларига хатлар;
- резюме ва таржимаи ҳол;
- кичик ҳикоялар;
- таом рецептлари;
- шахсий кундалик

Ёзма нутқни ривожлантиришнинг асосий омиллари

- ёзма ишни режалаштириш (кластер усулида, ақлий ҳужум ва ҳ.);
- ёзма ишнинг мақсади ва кимга йўналтирилганлигини аниқлаш ва шунга қараб тегишли услубни танлаш маҳорати.

Грамматик тамойиллар

- гап тузиш (гапда сўз тартиби);
- гапда эга ва кесимнинг ўрни, мослашуви;
- гап турлари (оддий, қўшма гаплар);
- боғловчилар ва кириш сўзлари;
- сўз танлаш (расмий ва норасмий услубдаги сўзлар ва ҳ.);
- пунктуация

Қисқа иншо (параграф) ёзиш босқичлари

- мос сарлавҳани танлаш;
- кириш қисмини ёзиш;
- иншонинг асосий ғоясини ифодалаш;
- далил ва исботларни баён этиш;
- ёзма ишда плагиатга (кўчирмакашликка) йўл қўймаслик

2 курс давомида

Фактлар асосида ёзиш:

- баённомалар (масалан, ижтимоий тадқиқотлар, жамоа муаммолари, таълим жараёнига оид муаммолар ва б.)

Иншолар:

- тасвирий;
- ҳикоя тарзидаги;
- қиёсий;
- таҳлилий (сабаб ва натижаларни таҳлил қилиш);
- китоб ёки фильмларнинг қисқа тақризи;
- университет газетаси учун мақола

Хатлар ва бошқа мулоқот ҳужжатлари:

- турли мақсадлардаги хатлар;
- расмий ва норасмий хатлар;
- ёзма танқидий, рад жавоби (масалан, бизнесдаги ҳамкорига)
- норасмий электрон хатлар

3 курс давомида

Фактларга асосланган ёзма нутқ:

- ҳисоботлар (учрашув ҳисоботлари, ташриф ҳисоботлари);
- тадқиқот ҳисоботлари;
- яхши ва ёмон томонларини баҳолаш ва таҳлилий ҳисобот

Иншолар:

- фикр билдирувчи иншо;
- “қарши ёки қарши эмаслик фикрини баён этувчи” иншо
- баҳс мунозарали иншо тури
- танқидий баёнлар 2-курсдагига қараганда батафсил ва кенг бўлиши лозим;
- воқеа-ҳодисалар шарҳи;
- мақола шарҳи

Хатлар ва расмий ҳужжатлар:

- расмий хатлар;
- ариза;
- илова хати;
- тавсиянома;
- тушунтириш хати ва б.

Ўқиш ва ўқитишга ёндашув

- топшириқларга асосланган амалий иш;
- турли матнлар таҳлили (газета, журнал мақолалари)
- матнларни ўрганилаётган чет тили ва она тилида параллел, қиёслаган ҳолда таҳлил қилиш;
- дарсдан ташқари ёзма вазифалар;

Ёзма нутқ жараёни:

- ёзма нутқ учун тайёргарлик машқлари;
- дастлабки (хомаки);
- ўзаро қайта кўриб чиқиш;
- ўз-ўзини баҳолаш

3 – Модул. Илмий ёзув модули

Модулнинг асосий мақсади 4 курс талабаларига битирув малакавий ишларини ёзиш, илмий ишни бошлаш босқичлари, ёзиш услубларини тўғри қўллаш ва илмий матнни таҳрирлашни ўргатишдир. Битирув малакавий иш мавзулари илмий раҳбар томонидан талаба қизиқиши ва йўналишидан келиб чиқиб белгиланади.

- илмий иш режасини пухта туза олиш;
- ўз илмий иши мавзусига оид адабиётлар билан танишиб, уларни таҳлил қилиш;
- ўз устида ва гуруҳдаги дўсти билан илмий иш мавзуси ва ёзиш услуби устида ишлашни билиш;
- маълумотларни турли график ва жадвал шаклида тақдим этиш;
- илмий иш учун аннотация ёзишни билиш;

- плагиат (кўчирмакашлик) нинг олдини олиш ҳамда унинг салбий оқибатлари ҳақида билиш;
- ўрганилаётган чет тили бўйича якуний давлат аттестациясига тайёргарлик кўриши каби масалалар ташкил этади.

Илмий иш ёзиш

Муваффақиятли илмий иш таҳлили:

- илмий ишнинг мақсади;
- кириш;
- адабиётлар таҳлили;
- плагиат, кўчирмакашлик
- тадқиқот натижалари;
- илмий хулосалар

Якуний давлат аттестациясига тайёргарлик

- ёзма нутқ амалиёти модули бўйича 3 - курс дастурини такрорлаши;
- якуний имтиҳон репетицияси

Мазкур модул давомида талабалар якка ҳолда, жуфтликда ва кичик гуруҳларда ишлайдилар. Ҳар бир ёзма иш 4 та босқичда ташкил этилади: ёзма иш режасини тузиш, дастлабки (хомаки) вариантини ёзиш ва ўқитувчидан ёки гуруҳдошидан тақриз олиш, таҳрир қилиш ва хатолар устида ишлаш, қайта ёзиш. Мулоқот учун ёзишга катта аҳамият берилган ҳолда, модулда дарслар қуйидаги вазифаларга асосланиши мумкин:

- турли интерактив методларга асосланган вазифалар;
- турли ёзма матнлар намуналарини таҳлил қилишга қаратилган машқлар;
- ёзиш жараёнида эътиборга олинishi керак жиҳатларни таҳлил қилиш.

IV. Мустақил таълим ва мустақил ишлар

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзу ва фаолият турлари:

- Таомномалар, рецептлар;
- Жадваллар;
- Кичик ҳикоялар;
- Гороскоплар;
- Шахсий хатлар;
- Кундаликлар;
- Информацион буклетлар, брошюралар (фильмлар, кўргазма ва хоказолар ҳақида), сайёҳлик йўриқномалари;
- Журнал мақолалари (машҳур шахслар билан суҳбатлар, гороскоплар);
- Янгилар баёни;
- Таниш мавзуларга оид қисқа газета мақолалари;
- Шеърлар;
- Интернет матнлари (блоглар);
- Эълонлар (грантлар, саёҳат манзиллари ҳақида);
- Қўлланмалар/инструкциялар (техник восита, асбоблар учун);

- Қомусий мақолалар;
- Табриқномалар ва таклифномалар;
- Шахсий маълумотномалар, анкета саволлари;
- Содда хатлар, эслатмалар, қайдлар;
- Воқеа-ҳодиса, одамлар ва предметлар тасвирига бағишланган хатлар, матнлар;
- e-mail, интернет форумларига хатлар;
- Резюме ва таржимаи ҳол;
- Битирув малакавий иши;
- Илмий мақола.

V. Асосий ва қўшимча ўқув адабиётлар ҳамда ахборот манбалари

Асосий адабиётлар

Инглиз тили

1. David Bohlke, Dorothy E.Zemach (2013) Skillful 1. Reading and writing. Macmillan.
2. Louis Rogers and Jennifer Wilkin, Dorothy E.Zemach (2012) Skillful 2. Reading and writing. Macmillan.
3. Scarry, S., & Scarry, J. The Writer's Workplace with Readings: Building College Writing Skills. Thomson Learning. Sixth Edition. 2010.

Немис тили

1. Maik Philipp, Lese- und Schreibunterricht. A. Franke Verlag. Tübingen, Deutschland, 2013.

Француз тили

1. Annie Berthet, Catherine Hugot. «ALTER EGO 2». Paris, 2008.
2. Sylvie Poisson-Quinton. Expression écrite. Niveau 1. Paris, 2006.

Испан тили

1. Escritura. Nivel Elemental. Álvarez Martínez, Myriam. Colección: Anaya E.L.E. España 2011

Қўшимча адабиётлар

1. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 29 б.
2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 47 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курашимиз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 485 б.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар

стратегияси тўғрисида” ги ПФ-4947-сонли Фармони. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда

6. Мирзиёв Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қонидаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил яқунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11.
7. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – Т.: Ўзбекистон, 2014. – 46 б.

Инглиз тили

1. Driscoll, L. (2004), Reading Extra A resource book of multi-level skills activities. CUP.
2. Fry, E. B. (2000), Skimming and scanning Pre-intermediate. Jamestown Publishers.
3. Greenall, S. & D. Pye (2007), Reading 1, Cambridge Skills for Fluency. Cambridge: CUP.
4. Newspapers and magazines (e.g. English Teaching professional, Modern English Teacher, Uzbekistan Today, The Economist, The New Scientist, National Geographic etc)

Немис тили

1. Rosenbrock Cornelia., Nix Daniel. Grundlagen der Lesedidaktik. 4., korrigierte und ergänzte Auflage. Schneider Verlag. Baltmannsweiler. 2011.
2. Lenhard Wolfgang. Leseverständnis und Lesekompetenz. Kohlhammer Verlag. Stuttgart. 2013.
3. Philipp Maik. Schreibkompetenz. Komponenten, Sozialisation und Förderung. A. Francke Verlag. Tübingen. 2015.
4. Kast Bernd. Fertigkeit Schreiben. Langenscheidt Verlag. 1999.
5. Westhoff Gerard. Fertigkeit Lesen. Langenscheidt Verlag. München. 1997.

Француз тили

1. C.Flumian, J.Labascoule, C.Lause. «Le NOUVEAU ROND POINT2. Paris, 2009.
2. Абдушукурова З., М.Нишонов ва б. Manuel de Francais “Opinion originale I”. Тошкент, 2013.

Испан тили

1. Marta Baralo Ottonello, Marta Genís Pedra. Vocabulario Nivel Elemental.A 1-A2. Anaya ELE. España 2013. ISBN: 9788466777568.
2. Luiz Aragonés. Ramón Palencia. Gramática de uso de Español. Nivel A 1-A 2. España 2007.
3. Concha Moreno. Carmen Hernandez. Gramática.Nivel medio B 1. Anaya ELE 2008.
4. Francisca Casto Viúdez. Nivel A 1. ISBN 9788434893511. España 2007.
5. Francisca Cárdenas Bernal. Vocabulario actico. ISBN 3125133211. España 2003.

Интернет сайтлари

Инглиз тили

1. www.developreading.com
2. www.teachingenglish.org.uk
3. www.online-literature.com
4. www.literature.org/
5. www.pearsonlongman.com/ae/

Немис тили

1. www.paperball.de
2. www.zeitung.de
3. www.keepschool.de/unterrichtsmaterial/Deutsch/Textfunktionen-842.html
4. www.lehrer-online.de
5. www.teachsam.de
6. www.fachdidaktik-einecke.de/4_Literaturdidaktik/textarbeit_im_literaturunterricht.htm
7. www.meindeutschbuch.de

Француз тили

1. <http://www.educnet.education.fr/>
2. www.france5.fr/20livres
3. <http://www.lepointdufle.net/>
4. <http://enseigner.tv5monde.com/>
5. <http://lewebpedagogique.com/ressources-fle/>
6. http://www.cafepedagogique.net/lesdossiers/Pages/2009/indis_09_Francais.aspx
7. <http://www.agence-usages-tice.education.fr/>

Испан тили

1. [http://hubpages.com/profile/Judy+Cullins \(en español\)](http://hubpages.com/profile/Judy+Cullins+(en+espa%C3%B1ol))
2. [http://ezinearticles.com/?expert=Judy_Cullins \(en español\)](http://ezinearticles.com/?expert=Judy_Cullins+(en+espa%C3%B1ol))
3. [http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=21 BE98mGJME](http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=21BE98mGJME)
4. <http://anayaele.com>
5. https://www.tripadvisor.ru/LocationPhotoDirectLinkg3175055-d2722187-i60529451-Sidro_RestaurantBeska_Vojvodina.html
6. <https://www.ico.es/web/ico/folleto-informativo-lineas-ico>
7. http://www.ejemplode.com/66-ensayos/2563-ejemplo_de_articulo_enciclopedico.html